

Beslissing
van de
Commissie van Beroep Competitiegeschillen
van de KNSB

A. Inleiding.

1. De Commissie heeft kennis genomen van de brief van 12 mei 1977 van het Schaakgenootschap "Overschie" ("Overschie"), waarin deze vereniging protesteert tegen de gang van zaken betreffende de arbitrage van de afgebroken partij uit de wedstrijd in de 5de ronde van KNSB-competitie 1976/1977, 2de klasse B, tussen Overschie en de Schaakclub Oldenzaal ("Oldenzaal"), welke partij werd gespeeld tussen de heren T. Schepers (wit, Oldenzaal) en H.J. van der Herik (zwart, Overschie).
2. De Commissie heeft voorts kennis genomen van de brief die de heer C. Versteeg, Competitieleider van de KNSB ("CL") aan de Commissie richtte, van een tweede brief van Overschie aan de Commissie d.d. 2 juni 1977 en van de brief van 7 juni 1977 van Oldenzaal aan de Commissie. Een van de leden van de Commissie heeft tenslotte telefonisch aanvullende inlichtingen verkregen van de CL, van de heer J.P. van Steenis (tientalleider van Overschie) alsmede van de heer H.J. v.d. Herik.

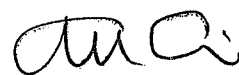
B. Feiten.

3. Op grond van de door de Commissie ontvangen brieven en inlichtingen stelt de Commissie de feiten, voor zover thans van belang, als volgt vast:
 - a. Op zaterdag 8 januari 1977 was de partij aan het eerste bord uit de wedstrijd Overschie-Oldenzaal tussen de heren T.Schepers (wit, Oldenzaal) en H.J. v.d. Herik (zwart, Overschie) bij het einde van de normale speeltijd niet tot een resultaat gekomen. Geen der beide spelers bracht op dat ogenblik de

tuc

wens ter kennis van de wedstrijdleader de partij te willen afbreken en uitspelen. De vóórarbitrage ingevolge art. 33 lid 1 van het Competitiereglement ("CR") leidde niet tot een beslissing. De stelling van de partij werd daarop voor eind-arbitrage opgezonden, waarbij de claim van de tientalleider van Oldenzaal winst en die van de tientalleider van Overschie remise was.

- b. De beide betrokkenen zonden vervolgens tijdig ter staving van de ingediende claims schaaktechnische redenen bij de CL in. De arbiter stelde Overschie in het ongelijk, en de CL zond Overschie de motivering toe, waarop de arbiter zijn afwijkende mening baseerde.
- c. Overschie meende een fout te kunnen aantonen in de motieven waarop de arbiter zijn afwijkende mening baseerde en maakte de CL daarop tijdig schriftelijk opmerkzaam onder overlegging van een daarop betrekking hebbende analyse. In die analyse argumenteerde Overschie waarom de variant die de arbiter ter ondersteuning van zijn oordeel aangaf desondanks slechts tot een resultaat overeenkomstig de claim van Overschie leidde. De CL heeft deze analyse aan de arbiter voorgelegd.
- d. De arbiter gaf vervolgens toe een fout te hebben gemaakt en erkende dat de door hem aangegeven variant de claim van Overschie ondersteunde, doch gaf een andere variant aan welke naar zijn mening de claim van Oldenzaal ondersteunde. De herziening van de beslissing van de arbiter leidde daardoor niet tot een resultaat dat afweek van zijn oorspronkelijke beslissing. De beslissing van de arbiter en de motieven waarop die steunde werden door de CL ter kennis van Overschie gebracht.

- e. Overschie protesteerde bij de CL en bij de arbiter tegen deze beslissing, maakte de CL voorts opnieuw schriftelijk op vermeende fouten in de motieven van de arbiter opmerkzaam en legde aan de CL en aan de arbiter opnieuw een daarop betrekking hebbende analyse over. De arbiter handhaafde evenwel zijn beslissing en deelde via de CL aan Overschie de motieven mede waarop hij het handhaven van zijn mening baseerde.
- f. Overschie maakte de CL daarop ten derde male schriftelijk opmerkzaam op vermeende fouten in de motieven van de arbiter en legde wederom een daarop betrekking hebbende analyse over. De arbiter gaf voor de tweede maal toe een fout te hebben gemaakt en herzag zijn beslissing zodanig dat het resultaat overeenkomstig de claim van Overschie was. De CL deed Oldenzaal d.d. 30 maart 1977 schriftelijk mededeling van de motieven waarop de arbiter zijn mening baseerde.
- g. Vervolgens maakte Oldenzaal de CL schriftelijk opmerkzaam op vermeende fouten in de motieven van de arbiter, terwijl Oldenzaal daarbij tevens een daarop betrekking hebbende analyse overlegde. De mededeling van Oldenzaal was gedateerd 8 april 1977 en werd door de CL na zijn terugkomst van een korte vakantie op 13 april 1977 gevonden. Op 20 april 1977 deelde de CL telefonisch aan Overschie mede dat hij deze mededeling van Oldenzaal in behandeling zou nemen. De CL suggereerde daarop telefonisch aan beide betrokken verenigingen dat een internationale grootmeester als arbiter aan de stelling zou worden toegevoegd. Hoewel beide verenigingen zich daarover positief uitlieten is daarover tussen de CL en de beide verenigingen geen bindende afspraak gemaakt, terwijl de door de CL aangezochte internationale grootmeester niet bereid was als toegevoegd arbiter op te treden en op korte

termijn geen andere daarvoor naar het oordeel van de CL in aanmerking komende internationale grootmeester beschikbaar was. De oorspronkelijke arbiter gaf daarop voor de derde maal toe een fout te hebben gemaakt en herzag zijn beslissing zodanig dat het resultaat overeenkomstig de claim van Oldenzaal was. De door de arbiter toegegeven fout steunde evenwel niet op de door Oldenzaal overgelegde analyse. De arbiter stelde de CL van een en ander schriftelijk d.d. 25 april 1977 op de hoogte, en de CL deed Overschie kort daarop mededeling van de herziene beslissing van de arbiter en van de motieven waarop de arbiter zijn mening baseerde. De CL weet niet op welke dag hij die mededeling aan Overschie verzond.

h. Overschie heeft daarop ten vierde male de CL schriftelijk d.d. 1 mei 1977 opmerkzaam gemaakt op vermeende fouten in de motieven van de arbiter en legde daarbij ook ditmaal weer een daarop betrekking hebbende analyse over. De arbiter deelde de CL evenwel d.d. 9 mei 1977 mede dat hij zijn mening handhaafde.

j. Alvorens de CL deze mededeling van de arbiter aan Overschie had doorgegeven protesteerde Overschie door middel van de bovengenoemde brief d.d. 12 mei 1977 tegen de gang van zaken. De Commissie parafraseert de grieven van Overschie als volgt:

- (i) De beslissingen van de arbiter doen te lang op zich wachten.
- (ii) De arbiter analyseert niet objectief.
- (iii) De arbiter maakt vele en grote fouten.
- (iv) De arbiter heeft zich, naar het oordeel van Overschie in strijd met zijn verplichting, bij de beantwoording van de vraag of zijn beslissing ingevolge de bepaling van artikel 33 lid 9 van het Competitiereglement van de KNSB ("CR") diende te worden herzien, niet beperkt tot een beoordeling van de hem door de desbetreffende partij voorgelegde analyses.

- (v) De CL heeft beslissingen van de arbiter die in verband met het hiervoor onder d. gestelde ten onrechte werden genomen, overgenomen terwijl de CL er op had moeten toezien dat de arbiter zich hield aan zijn verplichting zoals die blijkt het hiervoor sub (iv) gestelde door Overschie wordt gezien.
 - (vi) De CL heeft de mededeling van Oldenzaal waarbij de CL opmerkzaam gemaakt werd op door de arbiter gemaakte fouten (zie hierboven, punt 3 sub g) in behandeling genomen hoewel die mededeling eerst na verloop van de termijn bedoeld in artikel 33 lid 4 CR werd gedaan.
 - (vii) De CL had er op behoren toe te zien dat de reacties van de arbiter behoorlijk werden gedateerd en had bovendien zijn eigen mededelingen behoorlijk moeten dateren.
- k. De CL deelde vervolgens d.d. 16 mei 1977 schriftelijk aan Overschie mede dat de arbiter zijn mening handhaafde. Overschie maakte de CL daarop ten vijfde male opmerkzaam op vermeende fouten in de motieven van de arbiter en legde wederom een daarop betrekking hebbende analyse over. Ten tijde van de beslissing van de Commissie heeft de CL noch aan Overschie noch aan Oldenzaal enige reactie van de arbiter doorgegeven.

C. Motivering.

4. Ingevolge de bepaling van artikel 3 lid 2 van het CR wordt een beroep tegen een beslissing van de competitieleider als bedoeld in de bepaling van artikel 2 lid 1 CR ingesteld binnen 14 dagen nadat de beslissing de vereniging heeft bereikt. De Commissie onderzoekt derhalve eerst tegen welke beslissing(en) van de CL het ingestelde beroep zich geldig kan richten.

WCI

5. De Commissie verstaat het door Overschie ingestelde beroep zo, dat dat beroep zich in ieder geval tevens richt tegen de beslissing van de CL dat de uitslag van de partij Schepers - van de Herik alsnog overeenkomstig de claim van Oldenzaal zou zijn, welke beslissing door de CL werd genomen nadat de arbiter bij schrijven d.d. 25 april 1977 aan de CL voor de derde maal toegaf een fout te hebben gemaakt en zijn beslissing had herzien. Die beslissing maakte de CL aan Overschie kenbaar doordat de CL Overschie kort daarop mededeling deed van de motieven waarop de arbiter zijn mening baseerde.
6. De nauwkeurige dag waarop deze mededeling van de CL Overschie bereikte is op zijn vroegst woensdag 27 april 1977 en op zijn laatst zaterdag 30 april 1977, doch kan binnen deze grenzen niet nauwkeurig worden vastgesteld. Indien deze mededeling Overschie niet eerder dan donderdag 28 april 1977 bereikte heeft Overschie bij brief d.d. 12 mei 1977 tijdig beroep tegen de in die mededeling vervatte beslissing ingesteld. Omdat de CL de nauwkeurige datum van verzending van de mededeling aan Overschie niet aan de Commissie kon mededelen acht de Commissie het evenwel onjuist om de onzekerheid omtrent de nauwkeurige datum van ontvangst van deze mededeling van de CL ten nadele van Overschie te doen gelden. De Commissie houdt het er derhalve voor, dat het beroep van Overschie tegen de beslissing van de CL, welke vervat is in de mededeling welke de CL kort na 25 april 1977 aan Overschie zond, tijdig is ingesteld.
7. Indien een beslissing van de CL door middel van een tijdig ingesteld beroep aan de Commissie ter beoordeling wordt overgelegd, is het de taak van de Commissie
 - (a) om die beslissing in zijn geheel en op alle punten te beoordelen, waarbij Commissie niet beperkt is tot de gronden die door de vereniging die het beroep instelt worden aangevoerd, en waarbij de Commissie de aan haar ter beoordeling voorgelegde beslissing eveneens mag beoordelen op aspecten die wellicht ten nadele van de vereniging die het beroep instelt kunnen gelden; en

mc

- (b) om mede in haar beoordeling te betrekken alle voorafgaande beslissingen van de CL die met de beslissing waarvan beroep is ingesteld onverbrekkelijk zijn verbonden.
8. In het onderhavige geval kon de CL zijn beslissing om de partij alsnog overeenkomstig de claim van Oldenzaal te beslissen slechts nemen omdat de CL Overschie eerder had toegestaan om na de eerste herziening ingevolge de bepaling van artikel 33 lid 9 (CR) (zie hierboven, punt 3 sub c) nogmaals de weg van artikel 33 lid 9 CR te volgen. Die eerdere beslissing van de CL is daardoor onverbrekkelijk verbonden met de beslissing waarvan tijdig beroep is ingesteld en de Commissie dient derhalve allereerst te beoordelen of juist is de beslissing van de CL om toe te staan dat een partij, die reeds eerder de weg van artikel 33 lid 9 CR volgde, nogmaals een beroep op artikel 33 lid 9 CR doet.
9. Het ten deze toepasselijke beginsel is dat arbitrage eerder snel dan volkomen juist moet geschieden, zodat de beslissing van een vereniging om een partij niet uit te spelen en dus aan arbitrage te onderwerpen met zich mede brengt dat die vereniging het risico van door de arbiter te maken fouten aanvaardt. De procedure van artikel 33 lid 9 CR is naar het oordeel van de Commissie een uitzondering op dit beginsel, welke uitzondering klaarblijkelijk is aanvaard teneinde de mogelijkheid te scheppen om ernstige doch niet noodzakelijkerwijs alle analyse fouten van de arbiter te doen corrigeren. De Commissie is van oordeel dat deze uitzondering zodanig beperkt moet blijven dat het eerderevermelde beginsel grotendeels onaangetast blijft. Een tegenovergestelde opvatting kan tot onaanvaardbare, tijdrovende en in extreme gevallen zelfs eeuwigdurende arbitrages leiden.
10. De beslissing van de CL om de tweede kennisgeving van Overschie, dat Overschie opnieuw een fout in de motieven van de arbiter meende te kunnen aantonen, aan de arbiter door te zenden had dus in ieder geval niet genomen mogen worden. Tenzij

M.C.

een of meer der door Overschie aangevoerde grieven tot een andere beslissing leiden zullen derhalve alle nadien door de CL genomen beslissingen moeten worden vernietigd en zal de uitslag van de partij Schepers-van de Herik overeenkomstig de claim van Oldenzaal moeten zijn. De Commissie beoordeelt de door Overschie aangevoerde grieven met inachtneming van dat uitgangspunt.

11. De vier eerste door Overschie aangevoerde grieven (zie hierboven, punt 3 sub j (i), (ii), (iii) en (iv)) houden alle critiek in op het doen en laten van de arbiter. De Commissie is evenwel niet bevoegd om beslissingen te nemen omtrent het doen en laten van de arbiter, zodat deze door Overschie aangevoerde grieven in hun oorspronkelijke vorm niet tot de door Overschie voorgestane beslissing kunnen leiden.
12. Voor wat betreft de vierde door Overschie aangevoerde grief komt de daarin aan de orde gestelde vraag opnieuw aan de orde in de vijfde door Overschie aangevoerde grief, die met de vierde correspondeert doordat Overschie de CL daarin verwijt niet te hebben ingegrepen toen de arbiter handelde zoals in de vierde grief vermeld. De Commissie wil ook de drie eerste door Overschie aangevoerde grieven zo verstaan, dat Overschie van oordeel is dat de CL had behoren in te grijpen toen de arbiter deed of naliet te handelen zoals door Overschie in de drie eerste grieven wordt gesteld.
13. De eerste grief van Overschie kan, ook wanneer die grief door de Commissie wordt verstaan als hierboven in punt 12 omschreven, alleen al daarom niet tot een andere dan de in punt 10 vermelde slotsom leiden, omdat van de CL uitsluitend actie (aansporing, aanwijzen van een andere arbiter) kan worden verlangd voordat de arbiter, wellicht na vertraging, daadwerkelijk heeft beslist. Voor zover de arbiter ten tijde van het instellen van het beroep of zelfs ten tijde van deze beslissing van de Commissie te lang zou hebben gewacht met het nemen van zijn beslissing omtrent (verdere) herziening van zijn eerdere beslissing heeft Overschie geen belang bij een beslissing van de Commissie dienaangaande, omdat blijkens het hiervoor in punt 10 gestelde de mening van de arbiter over de te arbitreren stelling thans van geen belang meer is voor de uitslag van de partij.

M.C.

14. De tweede grief van Overschie, t.w. dat de arbiter niet objectief analyseert faalt, ook wanneer die grief door de Commissie wordt verstaan als hierboven in punt 12 omschreven, alleen al daarom, omdat de Commissie niet is gebleken dat de arbiter niet objectief analyseert, waarbij niet objectief analyseren wel moet worden onderscheiden van het maken van fouten bij de analyse zoals dat door Overschie in haar derde grief aan de orde wordt gesteld.
15. De derde grief van Overschie, t.w. dat de arbiter veel en grote fouten maakt kan, ook wanneer die grief door de Commissie wordt verstaan als hierboven in punt 12 omschreven, alleen al daarom niet tot een andere dan de hierboven in punt 10 vermelde slotsom leiden, omdat elke arbitrage het risico van fouten in zich draagt en de enige verplichting van de CL in dit opzicht is om zorg te dragen voor een arbiter van wie op grond van zijn reputatie een beslissing van voldoende schaaktechnisch niveau mag worden verwacht, aan welke verplichting de CL in dit geval heeft voldaan. Met name komt aan de CL niet het recht toe om een arbiter aan een te arbitreren partij te onttrekken uitsluitend omdat die arbiter fouten maakt.
16. De vierde grief van Overschie kan blijkens het hiervoor in punt 11 gestelde niet door de Commissie worden beoordeeld.
17. De vijfde grief van Overschie, waarin Overschie stelt dat de arbiter zich niet buiten de door partijen bij de arbitrage aangegeven varianten mag begeven en dat de CL erop had moeten toezien dat de arbiter zijn taak aldus beperkt zou opvatten gaat naar het oordeel van de Commissie uit van een onjuiste lezing van de bepaling van artikel 33 lid 9 CR. De tekst van het in die bepaling vervatte voorschrift dat de arbiter die erkent een fout te hebben gemaakt zijn beslissing "dienovereenkomstig" zal herzien, verhindert niet dat de arbiter die de gemaakte fout herstelt zijn motieven ook nog op andere punten dan de door een partij aangevoerde aanvult of herzielt. Het door Overschie aangevoerde argument dat de arbiter aldus een eigen stempel drukt op een partij die primair een strijd is tussen twee verenigingen leidt niet tot een andere slotsom: deze karakterisering van de interventie van de arbiter is juist doch is niet in strijd doch eerder in overeenstemming met de aard van een arbitrage.

Atci

18. Overschie heeft bij haar zesde grief geen belang, omdat het nimmer tot een verzoek van Oldenzaal om herziening had mogen komen en alle beslissingen van de CL welke na de eerste herziening van de mening van de arbiter over de te arbitreren partij werden genomen (daaronder begrepen de beslissing van de CL om het verzoek van Oldenzaal in behandeling te nemen) reeds op andere gronden vernietigd dienen te worden.
19. De door Overschie aan haar zevende grief ten grondslag gelegde feiten zijn in één geval - de datering van de brief waarbij de CL de mededeling van de arbiter d.d. 25 april 1977 aan Overschie doorgeeft - juist. De enige daaraan door de Commissie te verbinden conclusie is evenwel reeds hiervoor in punt 6 vermeld. Voor het overige kan de Commissie de juistheid van deze door Overschie gestelde feiten in het midden laten.

Beslissende op het ingestelde beroep:

Vernietigt alle beslissingen welke de Competitieleider van de KNSB met betrekking tot de partij tussen T. Schepers (S.C. Oldenzaal, wit) en H.J. v.d. Herik (S.G. Overschie, zwart) uit de westrijd Overschie - Oldenzaal d.d. 8 januari 1977 uit de KNSB-competitie 1976/1977, 2de klasse B, nam na de beslissing om de partij voor wit gewonnen te verklaren overeenkomstig het oordeel dat de arbiter over deze partij gaf nadat het S.G. Overschie voor de eerste maal de Competitieleider op de voet van artikel 33 lid 9 van het Competitiereglement op vermeende fouten in de motieven van de arbiter opmerkzaam had gemaakt;

Stelt vast dat de genoemde partij gewonnen is verklaard voor de heer T. Schepers (wit, S.C. Oldenzaal);

Besluit hiervan mededeling te doen aan het bestuur van de KNSB;

Aldus vastgesteld en ondertekend door de heer E.M. Enschedé, namens de heren R.J.C. Wessels, C.P. van Weezel en E.M. Enschedé, leden van de Commissie van Beroep Competitiegeschillen van de KNSB, op 13 juni 1977.

